

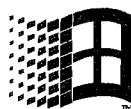
CRÒNICA

DE LA FESTA DE 1.996

EN LA FILA MARRAKESCH

EN LA 720A. CONMEMORACIÓ DEL

PATRONATGE DE SANT JORDI

Vicente JUAN VERDU

Alcoy, 25 de Mayo de 1.996

CRÒNICA DE LA FESTA EN LA FILA MARRAKESCH

EN LA 720A. CONMEMORACIÓ DEL PATRONATGE DE SANT JORDI

Al punt d'arrancar aquesta Crònica, tanque ells ulls i una sola cosa em vé a la ment: la figura esvelta de Jaume Navarro damunt la seua carrossa, alçant amb el braç dret eixa meravellosa "llança capitana" tant ben feta, complement magnífic del preciós traje i turbant, inigualables tots dos, molt novedosos tant per les formes com per els seus colorits, conformant aquest "tot" un conjunt de somni, que el més ric dels Califes àrabs hagueren volgut per a ells.

Jaume Navarro ha sigut un Capità de molta excepció. Encara que el seu nom de pila siga el mateix de l'altre Jaume nostre, el Conqueridor, i que el seu cognom faça referencia a aquells que des de les Valls de Navarra rebutjaren als moros atacants i invasors, sent, com ho son tots dos, cristians, en la teua persona, Jaume, s'han concentrat totes dues forces, la conqueridora i l'arrogant, per a fer de tu, nostre Capità, un excepcional personatge "moro" per tots els costats, que ens ha meravellat de totes totes, no sols ja a nosaltres, els Marrakesch, sino també, i de molt més mèrit, a tot el poble d'Alcoy.

1996 ha sigut un any un molt molt excepcional, el mirem per on el mirem. Tots nosaltres hem sigut testimonis d'excepció de tot açò que hem viscut, allo bo i allo menys bo. Poques Capitanies pense que hauran agermanat tant als festers entre ells, i al món de la Festa, pròpia i de fora, alcoyana i forastera, com ho ha segut enguany.

Poques Capitanies hauran fet un rogle intern tan ampli com aquesta. Ací hem lluitat tots nosaltres, cadascun on li ha tocat, i fet el que ha pogut, per a preparar, entre tots, la magnificència prevista des de feia molt de temps, de la má, millor dit, de les mans de tres persones singulars:

- 1) Nostre Capità, amb tota la potencia emocional i emotiva que l'ha caracteritzat, i que bé ha sabut contagiar-nos,*
- 2) Nostre "dissenyador" i jove amic: Luis Sanus, pel seu immens potencial d'imaginació i creació primer, de realització després, i*
- 3) Nostre Primer Tro, Alejandro Satorre, amb el seu poder de convocatòria, el seu tan particular saber fer les coses, i també, per haver sigut capaç d'ajuntar al seu voltant a tots els que, amb ell, han sigut el motor que començà un dia, i que encara, quasi, no ha parat.*

Gràcies. Gràcies també a tots vosaltres Marrakesch aci presents, i als que pel que siga no poden acompanyar-nos hui. Gràcies a tots i a cadascun dels que han participat complaent-nos i ajudant-nos per a que tot haja pogut eixir com ha eixit, molts d'ells des de l'ombra, que pocs o ningú no ha vist.

Gràcies fins i tot, a tots els artesans, músics, conserges i cambrers, sergent tigrés i col.laboradors tots. Gràcies també a tota la gent de fora de la Filà que ha cregut en nosaltres, en la nostra Capitania Mora i en tot el que ella ha representat per a tots nosaltres i per al Poble d'Alcoy.

Moltes gràcies, com no ! a la Filà número 29, la més nombrosa, la més apassionada, la més fidel, la més sacrificada, la que ens ha salvat aquest any les Entraes, la dels Moros per damunt de tot.

Malgrat tot el que ha ocorregut en 1996, tot això no ha fet més que remoure i resorgir les "altes qualitats del Poble d'Alcoy", davant de tot el món fester concentrat com és d'us, en la tribuna de la placeta de Sant Francesc. Eixos dignataris festers invitats per l'Ajuntament, i provinents de diverses contrades, s'han quedat "pasmats" de l'actitud del Poble d'Alcoy, Fester i no Fester. Dos d'ells m'ho han dit de viva veu: ; Sois únics los alcoyanos ! - El que feu els Alcoyans, només és possible en Alcoy: en el meu poble açò és impossible !

Allò de la pluja, bé ho sabeu tots, no ha sigut, pel que fa a la nostra Filà i Capitania, més que una de les discordàncies que hem tingut que viure, "tots junts", encara que fou una de les més fortes.

No ens precipitem, però, i anem a començar a enumerar tots els actes més importants d'aquesta Festa de 1996.

El dilluns, primer d'Abril, la Festa ens va convocar a la Presentació de la Revista de les Festes de Sant Jordi, i a la del Cartell. Pel que fa a la primera, un 10. Aquest any, com des de en fa ja molts, i com pense continuar fent-ho mentres visca, la col·laboració del que suscriu sempre aportarà cada any, al menys, una foto dels Marrakesch. En la corresponent a aquest any, es veu la Primera Diana dels Marrakesch de 1995, girant l'esquadra davant l'església de Sant Jordi i fent de "cabo" nostre Primer Tro. Molt difícil ho tinc per a l'any que ve!

Pel que respecta al Cartell, més val callar: cadascun, pensa el que vol....!

La nostra, la Presentació de la flamant Revista de la Filà, tingué lloc el dijous següent, dia 4. Amb la Filà plena com mai, ací estàvem molts de nosaltres, gent d'altres filaes i una molt gran representació de la Junta de Festes i de l'Assemblea de l'Associació de Sant Jordi. Arrancà el nostre amic Josep-Maria Segura, a qui li agraesc la correcció d'aquesta Crònica, fent la Presentació de la Revista, de la que ell era el pare de la criatura. Més que un 10, José-Mari: Enhorabona!! Paraules precises i concises, ens van posar nerviosos de ganes de tindre-la a les mans. Fou Alejandro, el nostre Primer Tro qui, molt emocionat, inicià la seua intervenció amb aquestes paraules: "Estic avui molt orgullós....." Alejandro ens va posar els pèls de punta, amb un sentiment que li eixia a borbotons no sols per la boca, amb les seues paraules, sinó també pels ulls, per les mans, per tot ell. El torn d'intervencions fou tancat per l'amic Silvestre Vilaplana, President de l'Associació, molt satisfet per estar ací amb nosaltres, resumint part de la nostra Història de Filà i animant-nos al que seria, sense cap dubte, la millor Capitania dels Marrakesch mai no coneguda. Atronadors aplaudiments van seguir les tres intervencions que donaren pas a un vermut molt animat, colofó exitós de tan meravellosa Presentació.

El divendres dia 5, l'equip de Futbol Sala dels Marrakesch no tingué massa sort, malgrat el gran acompanyament de festers i dones que tinguérem, amb el Capità al front. L'important és, com es sap, estar presents amb el Trofeu de Filaes.

La Filà quasi plena estava ja a les 8 del matí del Diumenje dia 7. La "Glòria" (no la dona del Primer Tro, que aquest dia sempre celebra la seua onomàstica) ens convocà a tots de bona hora.

L'expectació era gran, puix nostre Alejandro Satorre era el Glorier en l'any del Capità, honor molt gran tant per a ell personalment, com també per a la Filà. A un moment donat, vam veure a tres festers fer la seua aparició davant tot el món: Alejandro, amb el Glorier del Preventori, Luis Boronat Gisbert, i també el "Sergent del Bàndol Moro": Juan-José Mas Alós, personatge un molt singular, obert, sempre somrient, sempre content, que ens ha oferit la seua amistat i al que hem estimat de tot cor, des d'aquell primer encontre oficial fester fins a l'última volta que com a tal càrrec, hem tingut el gran plaer de tindre'l amb nosaltres. Gràcies, Juanjo per ser com eres, per la teua companyia, i per tot el que de tu hem après al llarg i ample de tot aquest mes d'Abril. Sent Gusmà de filà, des d'ara eres un poc Marrakesch.

La formadeta de rigor als sons de la Penya el Frare i dels aplaudiments de tothom, la traca al carrer, llesta i remorosa, donaren pas a l'acompanyament fins a la Plaça, per a l'Arrancà de la Glòria Major. Allí estaven Juanjo al davant i Alejandro ocupant el primer lloc de la dreta, de la primera esquadra, lloc reservat per al Glorier de la Filà del Capità Moro. Alejandro va gojar com un xiquet al llarg de tot el recorregut, i fins i tot li va semblar massa curt. Per fi, les seues recomanacions foren efectives i allà estaven un bon nombre de Marrakesch esperant al Glorier, per a acompanyar-lo a la Filà. No ho vam fer per por al bonegó, sinó perquè ens va nàixer de veritat...!

Amb Jaume Navarro al mig, envoltat pels dos Gloriers, i acompanyat pel Sergent Moro, tots ells dintre del "cordó trenzat d'Alfredo Llorens", portat per tots el que podien, vam iniciar el retorn a la Filà, amb banda de música i tot. Els Muntanyesos amb els seus Gloriers, per l'esquerre primer, i els Bequeteros per l'altra banda, ens cediren el pas, inclús parant la respectiva música. Tot un gest a apreciar.

Arribats a la Filà, aquesta es va quedar, de nou, massa xicoteta. Vermut consistent ens va acollir dintre d'un ambient extraordinari on poc importava estar sentat o de peu. Els Gloriers van ser obsequiats amb bonics recordatoris, que foren molt apreciats. Gràcies al "equip" de la Maruja, parlà primer Alejandro per a donar les gràcies a tots. Reclamà la presència del Capità qui ens va donar prova de la seua facilitat de paraula, molt aplaudida. Fou després el Juanjo reclamat per a parlar: el pobre estava tan emocionat que quasi plora ell i ens fa plorar a tots nosaltres, al dir-nos que s'encontrava ací tant feliç i gojós com en la sea pròpia Filà dels Gusmans. Finalitzà els parlaments Alejandro, excusant la presència del nostre Alferis, l'amic Antonio Candela, per trobar-se indispost. Molta gent es quedà a dinar la "paella" que els conserges havien preparat. Una jornada d'apertura festera que guardarem per al record, doncs va ser magnífica tota ella.

Taula i mitja de comensals, per al sopar del Dilluns dia 8, pròleg de l'Entradeta Oficial de la Filà. Foren tardons: alguns Negres que venien de la "prova del vestit" (Els últims eixien de la Filà a les 12,30 de la nit) Tot bonic i preciós, deien, fent-nos gran enveja festera !

Set escuadres al carrer, amb un inici massa poc a poc, per les Filas de davant. Al final, tinguérem que desfilar d'un sol cop. Sense paraeta per a arremullar la gola, exir-se'n de l'esquadra era la sola solució. Van haver discrepàncies en lo tocant a les marxés interpretades. El millor que escoltàvem era la nostra marxa mora Marrakesch.

Pel que respecta a la muntonà d'Entradetes que la Filà ha fet aquest Any de Capità, puc dir-vos que totes les altres han sigut meravelloses, totes amb molt bona música i ambient fenomenal. A més de l'esmentada, en han sigut vuit més, al llarg de les dues setmanes. Encara que em referesca a algunes altres més endavant, l'anex vos donarà pèls i senyals de cadascuna d'elles.

Felipe Ara Tortosa fou el Glorieret de 1996 per la Filà Marrakesch. Després de la Missa de les 8,30 hores, i des de la Placeta del Fossar, eixí la comitiva d'acompanyament, més concurrít que mai, i que, de nou, gràcies al "cordó", donant-li lloc i arropament, tant a ell, com als seus pares i al Capità (tant present en tot acte fester) va donar la volta a la Plaça, dirigint-se cap a la Filà, als sons interpretats per la Banda de l'Orxa.

Allí ens esperava un suculent esmorzar "de dolç i de salat", dolços amb "chocolatà" i coques de farina i de tomaca, aigusal, ví i llimonà, que, seguits del cafenet, herbero o mesclaet, ens donaren forces per l'acompanyament fins el Partidor, després de la traca de rigor i precedint la Banda mencioná. El petit Felipe Ara va formar i desfilar com un home gran. Enhorabona !

Lloïdora Glòria Infantil, adornada d'un sol meravellós, que tots haguérem desitjat també per al nostre Primer Trò, vuit dies abans, en la seua Glòria Major !! Recollit el Glorieret al Parterre i sempre "encordonat" junt als seus pares i al nostre Capità, retornarem a la Filà per a viure molt bons moments festers tots junts amb les nostres dones, a més dels familiars del Glorieret. Com el dia 7, uns es quedaren a dinar i els altres se n'anaren a reposar.

Comentaris del matí foren: l'ú, l'interview feta per Canal 9, dintre del programa "Crònica", a la "Familia dels Mira", Les 3 generacions en la Festa, i que vegérem després, el dissabte dia 20, a les 2 del vespre, pel dit Canal 9.

L'altre fou un comentari, quasi apassionat, provinent d'un alt càrrec de la Junta de Festes al que suscriu, carrer Sant Nicolauet amunt, elogiant la "personalitat i la gran qualitat humana" del nostre Capità Jaume.

Jaume: t'has quedat amb tots! Per tot arreu ens han parlat molt bé de tu: Gràcies per ser el nostre Capità !!

La desgràcia, però, no estava molt lluny... Malauradament, aquelles hores d'esplet festiu foren el pròleg, no molt llunt d'ací, de la catàstrofe que tots hem conegut: En la tarda del diumenge 14 d'abril, les quatre monumentals carrosses de la Capitania dels Marrakesch, foren paste de les flames més diabòliques. Tanta bellesa, tant esforç, tant de tantes coses, tant íntimes, tant guardades per Jaume, per les Favorites, com no en primeríssim lloc, clar està, però i també per tots i qualsevol de nosaltres, va quedar tot ennegrit i destruït en pocs moments.

Les llàgrimes de Jaume foren plors en tots els nostres cors !! Però com es sol dir: Grans mals porten grans remeis !! Sense que fos signe premonitori, "de les cendres de les velles, renaixeran les novelles !!"

La trista notícia va ser ampliament tratada pel Diari Informació. Ciudad no va donar el dilluns dia 15 més que imprecisions, no figurant en cap lloc el que era de domini públic: Que els Marrakechs s'haviem quedat sense Carrosses....!! Informació d'Alacant dedicava una pàgina sencera al malaurat incendi. Recolleix les paraules animoses tant del nostre primer Tro Alejandro, com aquelles pronunciades per Jaume, el nostre Capità, traent forces d'on podia, el pobre, però donant sensació de moral ben alta; però, per a no allargar aquest capítol, adjunte la pàgina del dit Diari Informació d'Alacant.

El dilluns 15 d'Abril va ser una verdatera "marathon" de cridaes a dreta i a esquerra entre tots nosaltres i fins i tot amb Alejandro. Tots volíem saber, tots estàvem disposats a fer el necessari. De tot arreu es van rebre oferiments de col.laboració, oferint xassis, carrosses, col.laboració per a reconstruir-les, no sols de gent d'Alcoi, sino també d'Ibi, d'Ontinyent, breu, de tot arreu. De la mateixa forma, anexe al final de la Crònica, la lista d'ofertiments i col.laboracions rebudes de tanta gent, perquè crec que cal que quede constància. Cal, al menys, dir que els Vascos s'oferiren per a baixar al Capità "en andes"; que l'Alferis Moro donà la seua carrossa al Capità per a estrenar-la ell, la qual retornaria cap a dalt, per a eixir de nou amb l'Alferis dels Realistes. Que vos pareix..... fins on arriba la germanor !!.

El sopar a escotí d'aquella nit ens va congregat en gran nombre. Una volta més el nostre Capità va eixir a la pallestra obsequiant-nos amb l'Entradeta, que pasava de ser a escotí, a ser regal propi seu per a tots nosaltres. La bona notícia fou feta pública durant el vermut del Diumenge, poques hores abans de conèixer-se el desastre. Una volta més: Gràcies, Jaume !! Has sigut capaç de desbordar tot el imaginable i ningú mai no podrà dir que no has fet tot el millor que has sabut i pogut per comploure'ns. Visca el Capità....!!!

Cap a les 10 de la nit arribaren de la reunió del Casal, feta expresament pel motiu de l'incendi, Jaume, Alejandro i Andrés. Els seus semblants reflectaven un hàbit d'esperança oberta. No va tardar tot el món, només vore-los arribar, en aplaudir-los fortament. Han segut massa emocions juntes, aquest any !!!

Jaume comença per dir-nos que "tot estava en marxa" i que el Capità baixaria amb la seua carrossa, sense cap problema. Nous aplaudiments tronaren a la Filà. Alejandro es va fer càrrec de que calia donar-nos més explicacions, puix tots estàvem dessitjant-les. Tot el món s'ha volcat per a recolzar-nos, des de l'Alcalde, passant per l'Associació i Silvestre Vilaplana, el seu President, totes les filaes, molts festers, moros i cristians, gent d'Alcoi i de fora....!! I tot estava en marxa de nou: Ningú no notarà res !! El boato dels Marrakesch eixirà al carrer a lloïr com si res no hi hagués passat. El miracle, doncs, anava a fer-se realitat....!!

L'entradeta fou particularment significativa. La joia havia retornat als nostres cors. La xaranga d'Adzaneta bufava com mai no l'haviem sentida. Bona música, ben interpretada, millor seleccionades les peces: un 10 per a ells !! Molt millor que la precedent amb els amics de Muro. Jaume anava recollint el sabre que li anaven donant, esquadra darere esquadra, per a oferir-li-la a Lola, la seu dona, així com a totes les dones que l'arropaven. Molt bé Jaume !! Qui t'ho havia de dir....!! Has après a fer el "cabo" com el millor....!!!

A l'endemà, 16 d'Abril, el carrer Sant Nicolau es quedà xicotet per a acollir l'Entredeta de l'Esquadra de Negres del Capità. Tots ells van disfrutar com a bojos, encara que la segona Entradeta que tingueren el dissabte dia 20 superà el triomf dels nostres esquadriers, amb un carrer tan ple a espletar que alguns no pogueren ni arribar a veure'ls. La Banda d'Adzaneta amb les Xirimites de La Degollà, van fer ploure, junt als escuadrers, aplaudiments incessants per tot arreu, les dos nits. Molt bé per eixos Negres del 96 !

El Dimecres 17 començà la carrera descendent, imparable, fins als dies sagrats de la nostra Trilogia. La Processó del Xicotet concentrà gran nombre de Marrakesch.

Pot ser que alguna altra referència s'haja pogut oblidar fins ací. Si és així, no tingau problema en dir-m'ho i sense cap dubte serà inclosa. És el meu desig que tot allò que s'ha produït al llarg i ample d'aquest memorable ANY DE CAPITÀ quede escrit com Déu mana en esta Crònica, no sent esta que ara vos llisc, més que un primer recull, el qual haurà de ser completat degudament amb les vostres aportacions i on tindran cabuda tots els fets ocorreguts. Quan tot estiga llest, encara que siguen 30 pàgines, crec, estic convençut, que caldrà fer-la imprimir degudament, per a que tots i cadascun de nosaltres pugam tindre una còpia personal.

Han sigut massa emocions, massa aconteixements, massa sorpreses inesperades, torne a repetir, bones i menys bones, les que ens han esdevingut al llarg d'aquest MES D'ABRIL DE 1996, per a contentar-se, simplement, en recollir sols unes quantes dades.

Llance la idea així, m'ofereix el primer a portar-ho a terme, i demande la col·laboració d'alguns companys, mestres en estos menesters, per a què, entre tots, "tot" quede reflexat en esta Crònica, que, avui, i per a no cansar-vos massa, em veig obligat d'acurtar. La darrera Crònica de la Filà Marrakesch en any de Capità, pròxima al nostre "Primer Centenari" i abans de l'any 2000, crec que molt bé ho mereix.

Serà, si vos pareix bé, una Crònica completa i compartida pel que subscriu, amb Jose-Mari Segura, Alfredo Llorens i qualsevol Marrakesch més que ens vullga ajudar. La seua dimensió sera, la que li vulgam donar. Però, estic convençut, que ens donarà l'ocasió de poder guardar un bon record de la Nostra Capitania del 1996, tant plena de tantes anècdotes i vivències.

Entrem, per a continuar, en el pròleg de la Nostra Trilogia Festera, de la mà del dia dels Músics. La darera Nit de l'Olla fou un altre moment de concentració molt emotiva, primer pas il·lusionat de la "muntonà" que ens esperava poques hores després. El nostre "Grand Chef", Timoteo, va ser capaç de cuinar-nos una "olla" boníssima, la millor que ningú mai no ha tastat. A colp de "cullerot" anava Timo omplint plats l'u darrere l'altre, als que s'afegien les "botifarres" del penxoll. Cambrers altruistes anaven passant-los, mentre la música anava tocant, l'ambient anava pujant, tot el món cantava, bevia i menjava, fent ús de les culleres de fusta impreses que el nostre sergent de filà, El Tigre, previament ens havia donat. Ell la degustava sol, a l'entrada, en la seua tauleta, i anava fent la guerra pel seu compte, discutint amb qualsevol que passara pel seu davant. Molt bé, Tigre, ho has fet tot molt bé. Estem molt contents de tu ! Després de ben sopats: tot el món al carrer ! I, com sempre, uns a l'Entradeta, a gojar de l'ambient desmesurat; els altres a retirar-se prompte a casa per a matinar i vestir-se de Marrakesch a les quatre del matí, per a retornar al centre, quan encara estaven netejant els carrers

Catorze Marrakesch foren presents a la Missa del Fester de les 5,15 del matí a l'església de Santa Maria. D'allí, molts d'ells arribaren davant l'Ajuntament per a estar presents al "Ave Maria", cantic del l'Himne, i arrancà de Diana. Fins l'hora de l'arrancà dels nostres dianers, passà eixe temps tant fresquet i tant bo, entre cafenet i mesclaet.

A l'hora en punt estaven els dianers llestos per a arrancar. El senyor Alcalde va vindre a saludar-nos, "vestit de Marrakesch" (vestit que li para però que molt bé), i varies abraçades es va creuar amb varis Marrakesch allí presents. Pepe Sanus va anar regalan els "puros" personalment a cadascun dels Dianers. Molt bé, això !

Amb el pas-doble "El Capitán", del mestre Camil Pérez Laporta, tenint com a Sergent Moro a l'amic Juanjo, mestre de mestres amb la llança, vam ser testics d'una Arrancà de Diana d'excepció, rubricada per aplaudiments atronadors. Erem, com bé sabeu, la primera Filà del Bàndol Moro i la gent més que mai es volcà amb la nostra arrancada.

Allí estava --com no?-- Jaume Navarro, el nostre Capità, ben plantat i més ben vestit, de Marrakesch dels de a peu, flamant i somrient, com sempre, i no com és de rigor, amb pantalons vaqueros perque logicament tenien "esquadra de negres" o altres càrrecs tant lluidors o més. Molts esquadrers allí estaven així, fent-nos les dents llargues i als que els desitjavem la millor de les sorts.

Al pas dels nostres dianers per l'església de Sant Jordi, Lola i Jaume entraren al temple per a oferir-li a Sant Jordi un bonic pot de flors, que havien rebut ells de la Filà. Aquestes dues persones, Lola i Jaume, han tingut tot molt ben estudiat i premeditat, i ens han sorprés una i una altra volta, on menys ho podiem esperar. Sempre, tots dos, amb joia manifesta, el somriure no els ha faltat mai. Han segut, tots dos, el millor que ens podia haver tocat. Alla on han estat, han deixat un record meravellós, ens han representat de la millor manera possible. Gràcies Lola, gràcies, sempre, Jaume !!!

Noves magnífiques arrancades en Correus i després al País Valencià amb "Benicadell", de Joan Enric Canet, conduint l'esquadra com volia, Juanjo ens va complaure tot al llarg del recorregut de cap a fi. La Diana del "carbonato", amb "Brisas de Mariola", de Francisco Esteve Pastor, fou també molt aplaudida baix un cel amenaçant que ja havia deixat caure algunes gotes. Acabà la nostra Diana, l'aigua va fer acte de presència. La plaça, cap a las 9,30 del matí, es tornà buida de sobte. Mals presagis per a l'Entrà dels Cristians que ens partien el cor en mil trossos, tenint sempre l'esperança que per a l'Entrà dels Moros el temps canviaria. Que lluny estàvem de la realitat....!!

Des de les 10 del matí començaren a reunir-se en el lloc assignat les maquilladores i les xicones del boato. Allò era un riu de gent fent-se pintar i preparar.

Cap a les 12 del migdia començàrem a retrobar-se, tots banyats, dintre del saló -- magníficament decorat per José-Fernando, Jordi Sancho i "sus muchachos"--. L'estància pareixia allò que hem vist al cinema. Molt bé, xavals !!. Les taules llestes per al dinar de "plantaillo" no podien estar millor, repletes de diferents menjars que, malgrat el tardà esmorzar, anaven obrint-nos l'apetit fins que algú va començar i allí tots de cap ens vam tirar. De la cuina sortien més i més coses per a menjar. I tot el món bevent al compàs, fins que s'acabara la coca-cola i quasi el café-licor.

El sol va fer la seua aparició i tots ballavem de contents, fent-nos créixer les il·lusions que tots, del primer a l'últim, dessitjavem amb passió. El borull era inconmensurable: allò era Festa per tot lo gran: LA FESTA NOSTRA, LA NOSTRA CAPITANIA, en prolegòmens i en preparació multitudinària. Anaren fent aparició les xiques del boato, totes esplèndides. Els nostres ulls anaven omplint-se de formes i de colors a quin més original que l'altre. El temps corria. L'hora s'acostava. Les aules verdes bollien de gent anant i venint, preguntant, agarrant el que li tocava a cadascun: ...i més xiques de boato, posant-se els turbants replets de lluidores plomes orientals.....!!

Que bonic era aquell borull immens !! Quanta il·lusió continguda que, després de tantes proves i més proves, a florava, al fi, a flor de pell. Quantes cares de felicitat, junta i compartida !! Tots corrent i apresurats, per a no faltar a l'hora, l'hora de la realització del somni col·lectiu !!

El Capità devia estar per algun lloc, desconegut per a quasi tots. El semblant tranquil, però, del Primer Trò, a les 4 de la vesprada, estava molt relaxat (potser per fora, que no per dins...!).

La carrossa del Capità va aparèixer per la part alta, fins a situar-se al seu lloc. Començaren a aparèixer també els Visirs: quins vestits !! Tots rebent felicitacions i enhoresbones, van anar buscant bigues i cavalls. Allò espletava de Festa per tot arreu !!

Per entremig d'un muntó de plomes dels turbants de les xiques tan afavorides que s'agolpaven prop de la carrossa del Capità.....va apareixer Jaume Navarro !! Déu meu, allò era "únic" !! Jaume no cabia dintre del seu increïblement bonic disseny de Capità, llançant joia al vent, veent-se rodejat i marejat per la premsa i la televisió: Tots àvids de les paraules del Capità, tots volent-lo tindre davant les càmeres per a ells sòls. Amics : jo estava allí, i vos jure que allò era per a morir-se !! No es podia demanar més !! Sense saber com, vaig tindre el gran plaer d'ajudar al Capità a pujar els escalons cap al cim de la seua carrossa, amb l'ajuda d'Angel Martín, el "carrossero del miracle", qui el va prendre des de dalt i el va acomodar al seu lloc. Després vam fer tots dos el mateix amb el Rodella, flamant també però aturadit i molt emocionat, quasi tant magnífic com el Capità.

Des del balconet privilegiat de mando, Juan Antonio Picó García, "Piconet" per a tots nosaltres, acabava de dir les paraules màgiques: "Per Alcoy i per Sant Jordi : Avant l'Entrà dels Moros...!! Timbals i més timbals, banderí de la Filà, boato d'apertura (que serà detallat en l'anexe) ...i per fi, la carrossa del Capità Moro dels Marrakesch es posà en marxa, per a transporta-lo cap al riu d'apludiments incesants, a dreta i a esquerra. Tot el poble d'Alcoy estava expectant !! Tots aguardaven impacients l'arribada del Capità dels Marrakesch !! Ahí el teniu a Jaume Navarro Sielva: el més ric i majestuos Capità dels Marrakesch.....!!!

El que va passar en la carrossa, després de l'Arrancà del Capità, sols ell mateix podrà dirvos-ho ! Bé estaria també que col·laborara en esta llarga Crònica i ens ho contara....!

A correu seguit foren els Escuaders els que aparegueren davant del públic – muntonades de gent– que no volia perdre's l'Arrancà dels Marrakesch, sí, però que dificultaven en gran manera l'organització del Boato.

Mare tapem ! Quin vestit..! Allò era per a reventar-ho tot..! No trobe calificatius per a descriure la vostra indumentaria d'Escuadra de Negres ! Una volta més, i esta, de la mà de Lluís Sanus, Els Marrakesch trencàvem tots els motlles precedents. Cal dir que era molt difícil reconèixer-los, mentre que no parlaren.... clar està! Però no feia falta. Sabiem molt bé qui eren : L'Escuadra de Negres del Capità...! Enhorabona a Sanus i a tots vosaltres !

Piconet demanava sense parar que anaren preparant-se els grups següents. Alejandro al mateix "partidor", al peu del canó –quin canó !– dirigia l'eixida, sense mirar els papers, puix s'ho sabia tot de memòria. Com no?, després de tant de temps preparant-ho tot ! Tot el món disposat i a les ordres dels responsables respectius, el grandió Boato de la Filà Marrakesch va anar enfilant, poc a poc, el carrer Sant Nicolauet, per a oferir-li al poble d'Alcoy, tot allò que des de tant de temps enrere li havia preparat amb tantíssima il·lusió festera. Més de cinc quarts d'hora foren necessaris per a veure passar la carrossa de tancament de la Filà. Davant d'ella, l'esquadra de blancs arrancà amb força, sent el seu cap el nostre Alferis, l'amic Antonio Candela.

La pluja, però, havia també començat a acompanyar-nos. Quina llàstima! Tant de temps que hi a per a ploure....! En la vesprà del 22 d'Abril del 96, es van recollir, sols en 4 hores, 15 litres per metre quadrat. Però el Capità havia arrancat, i com ell no veia ploure, nosaltres.....tampoc !!! Els balcons caiem, la gent alçava les mans aplaudint-nos. De les cadires, eixien aplaudiments que no cessaven ni un sol segon: Allò era, a pesar de l'aigua: Massa ! Massa emotiu i massa emocionant:tots junts ho hem viscut !

Els Marrakesch varem triomfar, malgrat la pluja, demostrant per tot arreu que som els millors i que no hi ha res que ens pare: Ni el foc malaüt que cremà, vuit dies abans, les carrosses, ni la pluja condenada que ens va deslloir un poc. Avant, Marrakesch, Sempre Avant....!!

Al final del País Valencià, es va encendre l'enllumenat de Festes. Era quasi de nit. La pluja s'enfortia en lloc de parar-se. Per mig del carrer baixaba un filera d'aigua com jo no recorde haver vist mai. El públic començava a veure's obligat a anar alçant-se de les seues cadires. Molts aguantaven com podien entre paraigües i plàstics. La Filà Marrakesch va acabar baix la forta pluja, sí, ...però baix els fortíssims aplaudiments que començaren al Partidor i que no deixaren d'escoltarse fins a la fi de l'Entrà.

Quan l'Escuadra de Negres va entrar pel carrer Santa Llúcia, els Esquadrers Contrabandistes els van rebre amb forts aplaudiments. El Capità i el seu seguici es resguardaren a la Filà Tomasines, on els esperava el Capità dels Contrabandistes, així com també el amic Tayo, ex-president de l'Associació. Marisa, la seua dona va participar al boato del nostre Capità.

Tots ho sabeu també: un cúmulo de Felicitacions hem rebut de tot el món: de les Autoritats civils, de l'Associació de Sant Jordi, de Festers i del PÚBLIC, en majúscules, qui va fer possible, a la fi, que el somni del majestuós Boato de la nostra Capitania fos un èxit sense precedents. Felicitem-se tots perque, malgrat el foc i malgrat l'aigua: Hem triomfat, Marrakesch....!!!

Tal i com estava previst, la comitiva d'acompanyament del Capità va arribar a la Carpa del Apolo. Jaume i Lola foren els primers en inaugurar el que seria un gran sopar de germanor.

Ens feia molta falta acomodar-nos i fer-se un "plis-plaiet" tranquilets. El sopar va estar molt concorrit —quasi tots estàvem allí—, i després d'unes sentides paraules del Primer Tro i del Capità, va moure el ball, fin a altes hores de la nit.

La Segona Diana no va estar molt concorreguda —sols una esquadra de deu, portant espingardes que mos deixaren els de la Llana, i tan sols tres xiquets, —, i als sons de la Penya el Frare es va baixar el carrer Sant Nicolau, no sabent si riure o plorar, veient EL SOL tan magnífic, EL CEL tan blau i tant net, amb els que va naixer el dia 23.

Les Favorites foren arreplegades per la Filà amb la Banda fins al Reconquista. L'esmorzar al Montecarlo ens va concentrar per a recollir al Capità, dona i Favorites, com un "sol", boniques totes com elles a soles. Gràcies a Jaume Navarro per este nou detall, un més, també molt apreciat per tots !!. No podem deixar de dir que Lola, la dona de Jaume, va eixir també al Boato, acompanyant al seu marit, amb un vestit preciós, que la feia representar la alta dignatària de la cort del Capità. Enhorabona Lola !!

A les 11 del matí, Capità i seguici, iniciaren la seua participació en la Processó de la Relíquia. Obrint carrer i acte, seguits per la Banda, Filà y boato reduït, Jaume va anar recollint, de nou, aplaudiments sense parar, sincer testimoni del poble a la seua figura personal. La consegüent Missa a Sant Jordi, a l'arxiprestal de Santa Maria, va seguir a la Processó. Ens va vindre al record que 14 anys abans allí mateix estàvem també els Marrakesch, amb el nostre Capità del 82, l'amic Paco Cortés Tenedor, amb l'últim Sant Jordiet que va tindre la Filà, Joel-Vicente Juan Botella, i, per a més abundament, va ser aquell 23 d'Abril del 82, quan es va interpretar, per primera volta dintre l'església, l'obra de la Missa per a Sant Jordi, de l'inspirat mestre alcoyà Amando Blanquer, la qual ha seguit, molt recentment, gravada en compact-disc, ara, al cap de 14 anys. Valga recordar també que la "première" de la Marxa del Centenari va tindre lloc en la nostra dita darrera Capitanía del 82.

Acabada la Missa, un acte molt íntim i reduït va tindre lloc a Santa Maria: el Bateig d'un Marrakesch, qui va rebre el nom de "Alejandro", fill de David Jordà, i net de l'amic Rigo Jordà, "tres noves generacions en la Filà". Al mateix temps, va ser batejada la filla del Sergent Major Cristià. Uns quants Marrakesch allí vam estar, encapçalats per Alejandro, el nostre Primer Tro, el que també està en tot lloc, com a molt bon Primer Tro, que ho és.

Un poc abans, també va ser beneïda la imatge del Sant Jordiet —un altre obsequi del Capità—. Acompanyant-lo, des de la Placeta del Fossar, passant per l'església de Sant Maure i Sant Francesc, per a fer-li una ofrena de flors a la Verge dels Lliris per part de Jaume i de Lola, sempre als sons de la música, la comitiva es va encaminar cap al Círcul Industrial, on va tindre lloc el Dinar del Dia de Sant Jordi. Saló Rotonda ple com mai, tots allí vam passar molt bons moments, vitorejant a Jaume i a Lola, protagonistes d'excepció del dinar. El desenvolupament del Dinar, per a no allargar més esta lectura, s'adjuntarà en anexe a aquesta Crònica.

El temps va correr massa pressa i després d'algunes formaetes de festers, dones i amics allí reunits, se n'anàrem tots els que deviem cap a la Placeta del Carbó, per a participar en la Processó General i encapçalant els Cárrecs, darrere de la filà Aragonesos. Com sempre, molts Marrakesch van acompanyar al Sant Jordi Gran, amb bengales, abans de l'arribada al seu Temple.

Novament recuperat el Capità, va ser acompanyat fins a la Filà, per a sopar tots junts i ballar molt alegrement, no sense haver abans deleïtat els dolços del Campanar, regats de bon Cava, que ens van ser oferits, a tots els assistents, per l'amic Rigo, per a la celebració del Bateig del seu net Alejandro, aquell mateix matí del dia 23.

El Dia dels Trons va amanéixer també assolejat. L'Estafeta fou protagonitzada per l'amic Miquel A. Sancho Bito, qui va fer gala d'un excel.lent domini del cavall, oferint-mos una bellíssima estampa. De matí, novament reunits al Montecarlo vam esmorzar per gentilesa del nostre Capità. Des d'allí se n'anàrem tots cap al carrer l'Encaro i Sant Vicent, per a preparar l'acollida al Capità Cristià. Un cercat, marcat a la part de dalt pels para-sols del boato, indicaven clarament el lloc on tendria que acollir-se al Capità Contrabandiste. Hi havia una taula molt ben preparada per Enrique, amb dolços i cava del millor.

Els trons anaren anunciant-nos l'arribada del contrari, segons la tradició i els papers. L'amic, però, segons la realitat, acompanyat per els seus cavallers i seguici foren agassajats pel nostre Capità i seguici corresponent, després de fondre's en una forta abraçada festera. Jaume va obsequiar al Capità Cristià amb la seua tan bonica llança capitana, brindant, tots dos, amb copes de cristal d'alta qualitat, obsequi per a Jaume dels components de l'Esquadra de Negres.

Complint el rite protocolari, encapçalats pel Capità, qui anava ben servit pels seus visirs, preparant-li arcabussos sense parar, tota la Filà es va moure cap en davall, per a complir l'atac moro a la Plaça disputada. Bon matí de "disparo", on els nombrosos assistents, pogueren formar tres files en la Plaça d'Espanya, donant-li molt realç a l'acte, i fent molta remor.... com esta manat. Vam gojar tots i després, acompanyàrem al Capità fins a la Filà, per al darrer Dinar de Filà de la Festa del 96.

Ompliem entre tots quasi tota la Filà. El menú tradicional, pilota i caldet de putxero primer, i pollastre amb creïlles fregides, amb el gelat i café calent, feren que es sentírem molt relaxats, en la qual cosa va tindre que vore també la música que ens acompanyava.

Un poc massa de pressa ens va donar Alejandro, tal i com era la seua obligació, per a no fer tard al compromís per la presència del Capità al Castell, per a prendre part en l'Ambaixada de la vesprada. Cal dir ací i ara que Jaume es revelà con un actor de primera, en la seua intervenció des de dalt del castell.

Un nou incident es va produir: una flamerada de fum d'entre el públic que plenava la Plaça, va obligar a interrompre l'Ambaixada. Aquest any ha sigut l'any de les sorpreses inesperades, i aquesta fou.....una més!!! Menys mal que la moral del nostre Capità és indestructible i ho ha suportat tot amb molt rigor, comprensió i joia, no havent-lo vist mai perdre el somriure que tant el caracteritza !!! Bravo, Jaume: ets més fort que les roques del Barranc del Sinc. Pense que hem patit tots més que tu, perque no coneixíem la teua força personal. Amb açò tocant, també, has segut Capità exemplar, com tu a soles...!!!

Acabada l'Ambaixada, de nou tots a pegar trons darrere del Capità i dels Visir, que portavent, per la vesprà, 4 banderoles fent-los fons. Arribats al lloc del nou encontre, noves abraçades, nous brindis, i un regal molt particular per al nostre Capità, oferit pel Capità Contrabandiste, allà dalt, damunt d'una carrossa mostrant un ventall.

De baixada, derrotats, nova lluita d'arma blanca, i a perdre el Castell, un any més, perquè així està escrit i manat. Diem si no el soltàvem aquest any, però quan vam conèixer el que els Cristians paguen del lloguer de tot un any, vam deixar les coses com estan: De lloguers ja en sabem prou, ací, a la Filà....!!!

Una volta més davant la música, acompanyarem al Capità a la Placeta del Fossar, sent els últims en arribar, i, per tant, els primers en començar la petita processó per a retornar a la seua església la imatge del Xicotet. Després de l'Acció de Gràcies a Sant Jordi, vam acompanyar al Capità al Reconquista, la seua seu i casal fester dels quatre dies de Festa.

Deixant els "soparets" per als més joves, anàrem arribant al Reconquista per a tindre un penúltim sopar amb Jaume i amb Lola. Encara faltava la darrera sorpresa del mes d'Abril este que ens n'ha donat a dreta i a esquerra: Es crema un transformador a Les Llorens (apò ho vam saber a l'endemà) i se'n va la llum, al Reconquista i al Montecarlo, on tot estava preparat per al darrer sopar abans esmentat. Com la llum no tornava, alguns es van despedir i retirar a casa, però la majoria es van quedar... i van sopar, sense llum i com van poder !!.

Bé, amics, fins ací, la descripció "retallada" d'algunes coses de l'accidentada Nostra Festa i Capitanía de l'any 1996.

He començat pel capítol d'agraïments a tots els intervinents, presents i ausents, coneguts i menys coneguts, propis, i tots els que ens han recolzat la nostra majestuosa Capitanía.

Només en resten per a dir-vos tres coses, si hem permetiu, i així,.... ja acabe !!.

La primera, que no li admitiu a Alejandro Satorre la seua dimisió, si es que s'atreveix a presentar-la....!! Bé sabeu tots vosaltres que el Primer Tro del Bàndol Moro que ha ostentat el Capità, entra, per llei i de fet, directament, a la Junta Directiva de l'Associació de Sant Jordi. Es sol un any, i ho fa en representació del cos dels Primers Trons. Alejandro s'ha més que merescut el plaer de passar un any allà baix. No hi ha ningú, en esta Filà Marrakesch, millor preparat per al càrrec. I serà la millor representació tant de la Filà, com dels seus companys, els demés Primers Trons. Alejandro: fes-mos cas i segueix, més que només siga un any més, com a NOSTRE PRIMER TRO, amb majúscules !!! Gràcies.

La segon, que com tots sabeu, aquesta serà —quan s'acabe definitivament— la meua darrera Crònica. Així hem vaig comprometre amb Alejandro, i abel he procurat fer-ho, amb l'excepció de l'any passat, que per motiu del meu viatge als Estats Units, va tindre la delicadesa l'amic Alfredo Llorens de fer-me-la. I com poden vore, aquest any, encara que l'he feta jo mateix, está llegint-la de nou Alfredo, perquè avui a estes hores estaré a Budapest, de l'altre costat oposat al de l'any passat. He procurat fer la Crònica, sempre, el millor que he pogut i sabut. Perdó demane als que no haja esmentat o per qualsevol cosa que haja quedat per dir. Ha hagut sempre bona fe pel meu costat, ...i gràcies vos done a tots per haver-me suportat... !!!

La tercera, en conclusió, molt curta però molt sentida: A Jaume Navarro enguany, com a Antoni Candela, l'any passat, a tots dos:

*GRÀCIES AMICS, GRÀCIES DE TOT COR EN NOM DE
TOTA LA FILA MARRAKESCH !!!!*

Una abraçada per a tots, i moltes gràcies per haver-me escoltat.

Visca l'Alferis !!!

Visca el Capità !!!

Visca la Filà Marrakesch !!!

Per Alcoy i per Sant Jordi : Visca Sant Jordi !!!

Vicente JUAN VERDU